

NOVOROČNÍ ZAMYŠLENÍ

Jan SATORIA, předseda MěV KSČM

Skončil rok 2009, za námi je doba vánoc a píšeme rok 2010. Klademe si otázku, jaký bude ten nový rok? Různých prognóz a názorů čtete a slyšíte jistě mnoho. Jisté je pouze jedno. Díky odloženým volbám do PS PČR, řádným volbám Senátním a komunálním to bude rok supervolební, který nám všem přinese řadu změn. Budou to změny k lepšímu?

Ti, kteří se pokládají za „elitu národa“ a jejich pochlebovači nás budou v tisku, rozhlase a televizi přesvědčovat o tom, že konečně po dvaceti letech vítězí pravda a láska nad lží a nenávisť. Pravicové strany budou jedním dechem poukazovat nejenom na slabost současné úřednické vlády, ale i na účelovost vládní koalice, kterou budou obviňovat z nového budování socialismu. Zajímavé budou závěry, které vzejdou z *Návrhu krátkodobých opatření pro východiska z krize a řešení jejich důsledků*.

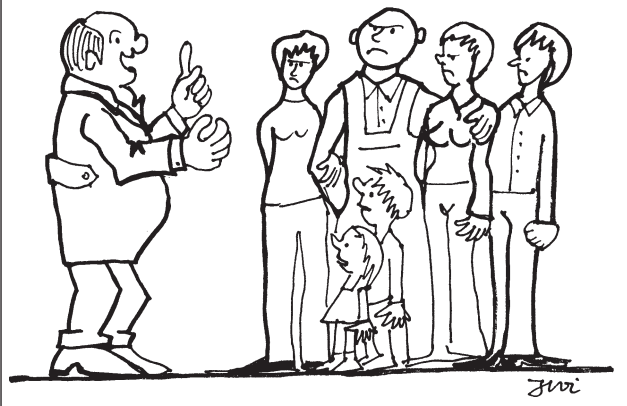
Tento materiál bude projednán v druhé polovině ledna na řádném zasedání Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity). Jedna část „provládních ekonomů“ nás bude optimisticky přesvědčovat, že jenom přijetím navržených opatření v oblasti podnikání, výdajů ve veřejných financích, v reálné ekonomice a podpoře podniků se naše životní úroveň bude postupně zvyšovat i přes současnou ekonomickou krizi. Druhá část, tzv. realisté, nás bude varovat před volbou levicovým poslanců do PS PČR (zejména komunistických), ale i před odboráři. Jen díky jim si „žijeme nad poměry“ a jenom přijetím navržených opatření si nezhoršíme svoji budoucnost.

Pro nás komunisty z toho všeho plyne jedno poznání a jed-

no **předsevzetí**. Poznání, že KSČM volilo v minulých volbách přibližně 700 000 voličů, protože náš sociálně-ekonomický volební program prosazoval a hájil i jejich postoje. Naším předsevzetím musí být v tomto volebním roce ještě větší aktivita, protože našeho cíle, abychom žili v sociálně orientovaném státě, který by garantoval důstojný život nám všem, nemůžeme dosáhnout bez zájmu a podpory veřejnosti.

Na závěr bych chtěl nejenom čtenářům ECHA, ale i internetového portálu MěO KSČM popřát hodně úspěchů a spokojenosti v novém roce, delegátům městské konference KSČM šťastnou ruku při volbě nových stranických orgánů a kandidátů do zastupitelských orgánů a nám všem mnoho vzájemných setkání na akcích Městského výboru KSČM v Brně.

TO JE PODSTATNÝ ROZDÍL! ZA TĚCH ZLÝCH KOMUNISTŮ NEMOHLY NAŠE DĚTI STUDOVAT PRO SVŮJ TRÍDNÍ PŮVOD. DNES, ALE TY DĚCKA NEMŮŽOU STUDOVAT PRŮTO, ŽE NA TO NEMÁTE PENÍŽE .. Holt SE PARCHANTI NARODILI DO ŠPATNÉ RODINY .

Zasedal Ústřední výbor KSČM
KE STÁTNÍMU
ROZPOČTU
NA ROK 2010

Předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip na 9. zasedání ÚV KSČM 12. prosince 2009 konstatoval, že vládní moc ztratila schopnost vnímat realitu v české politice. 45 % občanů si podle průzkumu myslí, že současný vývoj nikam nevede, 35 % občanů si myslí, že je to špatným směrem, jen 20 % je přesvědčeno, že vše jde správným směrem. To znamená, že 80 procent občanů je výrazně nespokojených s politickou situací i se směřováním ČR. Naším úkolem je připravit kvalitní kandidátky do obecních zastupitelstev.

ÚV KSČM schválil stanovisko ke schválení státního rozpočtu na rok 2010. KSČM nepodpořila státní rozpočet, protože nedostatečně zohledňuje sociální potřeby společnosti, snižuje výdaje na školství, vědu a výzkum, počítá se zachováním regulačních poplatků ve zdravotnictví, snižuje státní investice pro český průmysl a dopravní infrastrukturu.

KSČM svými hlasy podpořila a prosadila zachování výše mezd státních zaměstnanců, zvýšení dotací o 1,5 miliardy Kč pro české zemědělce a navýšení financí pro sociální služby - tyto změny představují pouze 1 procento objemu státního rozpočtu a nemají tedy vliv na jeho strukturu.

KSČM odmítá asociální demagogii pravice požadující snížení státního deficitu omezením mandatorních výdajů, bude prosazovat zavedení daňové progresy podle výše příjmů a zrušení stropů na sociálním a zdravotním pojištění.

Opakované snahy pravice o zákaz činnosti KSČM jsou pokusem zakrýt její vlastní neschopnost spravovat a řídit český stát.

Že si má každý zamést před vlastním prahem, říká známé přísloví. Obvykle se to bere v přeneseném významu, ale až do rozhodnutí Parlamentu České republiky na návrh senátora Kubery za ODS to platilo naprosto doslova, zejména v zimě, a soukromí majitelé nemovitostí – méně už právnické osoby spravující domovní majetek – to tak brali a dělali. Kdo byl pořádný, očistil chodník vždy, když napadal sníh nebo se přes noc vytvořila ledovka či náledí. V poslední době se rozšířilo solení, ale používal se i inertní materiál.

Když v Brně začátkem listopadu, někde jinde už v polovině října napadl sníh, tehdy ještě mokrá, mnozí lidé to ještě dělali postaru, ale našli se i takoví, kteří ve smyslu nově schválených předpisů nechali chodník být a čekali, co udělá město. Město neudělalo vůbec nic; staralo se jen o vozovky, a to ještě jen o některé. Důvod: není dost peněz. V době špatně vytvořeného státního rozpočtu se nedivme. Pan Kubera přišel v době, kdy všechny rozpočty, státní, krajské i obecní, již byly schváleny a kapacity naplánovány i nasmlouvány. Tak tomu je ještě v prosinci. A pokud obec nemá peníze, bude tomu tak i po Nořově roce.

„*Těšme se*“ tedy na to, že zejména pro staré lidi bude chůze (nejen) po Brně riskantní. A jak se k tomu máme postavit my, komunisté?

Změna promítnutá do nových předpisů má totiž dalekosáhlé důsledky ve vědomí lidí. Dosud nikoho nenapadlo, že když posype či odmete sníh na chod-

níku před svým obydlím, dělá práci za jiné, totiž vlastníky pozemku, na němž je chodník. Bralo se to jako solidarita s lidmi, kteří tudy chodí; jako služba společnosti. Od těch, kteří zákon schválili, najednou slyšíme, že tato služba přísluší vlastníkovu pozemku, byť tato právnická osoba (!) nemá nohy, aby si je zlámala, a pokud potřebuje finance, musí je vytáhnout z daňových poplatníků. Nač to dělat jednoduše, tj. zamést před vlastním prahem, když to jde složitě (plánovat a organizovat)? A hlavně: když se to nedá zajistit operativně pro celou obec najednou? Když musí ten, koho obec pověří, přijet zdaleka?

Mimořádně trapné však je, že mezi poslanci, kteří panu Kuberovi na jeho návrh kývli, byli i někteří levicoví. A to už volá po zamyšlení. Naše strana má krátkodobý i déletrvající program, i když ten nejperspektivnější – *Socialismus pro 21. století* – dosud není plně dopracován. Čištění chodníků v zimě by nemělo být posuzováno jako problém jenom právní – má dalekosáhlé důsledky pro rozvoj individuálního vědomí a morálky. Autor tohoto článku pamatuje, jak tomu bylo za okupace; policie sledovala čištění chodníků a povinnost měli nerozdílně všichni bydlící v domě bez ohledu na to, zda šlo o majitele či nájemce. Autor ví o sousedním domě, kde zanedbání údržby bylo důvodem k odvezení všech (!) obyvatel do koncentráku. Dnes, v době „*svobody a demokracie*“, kdy nezaměstnaní mohou chcípnout hlady a zbohatlíci krást, nemá rozhodnout pocit solidarity se

spoluobčany, ale vlastnictví k pozemku, na němž je chodník. Fetiš vlastnictví není žádoucí podporovat; kdybychom chtěli vše právně upravit podle zásady dnešní představy o péči o chodníky, museli bychom zakázat např. sbírat houby v lese, protože ten nepatří houbaři, nebo koupat se v rybníku, protože rybník nepatří koupajícím se, ba i zakázat venčení psů, pokud si majitel psa nekoupí pozemek, který jeho miláčkovu poslouží. Pokud do vědomí každého občana prosákne názor „*mimo mou odpovědnost je, co se děje na pozemku jiných*“ a „*potřebuji-li něco, musím to vlastnit*“, nejen že nevybudujeme spravedlivý společenský řád, ale ztratíme pocit přináležitosti ke kolektivu a staneme se všichni sobci. A všechno se vlastnit nedá! Čistý vzduch ani pitnou vodu vlastnit nikdo nemůže, a přitom ji potřebuje každý z nás víc než komodity, které předmětem vlastnictví být mohou.

Je žádoucí pěstovat vědomí společenské solidarity a já pevně doufám, že brzy přijde čas, kdy se ti, kteří hlasovali pro nedomyšlený a finančně obtížný krytelný návrh pana Kubery, chytanou za hlavu a odhlasují zrušení tohoto nesmyslu. Usilujme o to.

CHTIVOST

Lidovcům vždy státotvorné koalice sluší.

Hlas Boží si s hlasem zbožích pletou jako hluší.

Alois REICH

Jak se dá „prošustrovat“ skoro milion korun

Už ho máme. Koho, co? No přece nový multimediální sál! On vlastně tak úplně nový není, je to ten stále stejný starý dobrý sál v přízemí ÚMČ Brno-Líšeň. Jen byl upraven na multimediální sál. A to zní hrdě!

I když používat slovo »*zni*« je v tomto případě poněkud nadnesené. Původní audio technika byla nahrazena novou a doplněna o promítací zařízení. Starý záznamový přístroj měl jednu chybu, občas se rozhodl a místo hlasu hovořícího do reproduktoru vyslal táhlý pískavý zvuk. Nebylo to nic příjemného.

Vedoucí organizačního odboru dostala proto pověření zajistit pro velký sál úřadu novou techniku. Již při loňském projednávání tohoto návrhu mě zarazila pořizovací cena nového vybavení. Předkladatelka projektu mi tehdy vysvětlila, že sál musí být zmodernizován,

neboť »*si ho pronajímají vietnamští překupníci*«. Tato informace mi vyrazila dech. Vedení radnice však zůstalo zcela klidné a odsouhlasilo částku 750 000 Kč na zakoupení multimediálního zařízení. Pochopila jsem, že i pro úředníky je výhodné být organizován v politickém subjektu, který se výrazně podílí na vedení úřadu. Díky správné stranické průkazce je možné si prosadit výdaje z rozpočtu na provoz úřadu takřka v jakémkoliv výši.

A to jsem v té době ještě zdaleka netušila to nejhroší. Nové zařízení již líšeňskou pokladnu stálo necelý milion korun. A efekt? Zastupitelům byly předloženy mikrofony, které zřejmě patří do kategorie směrových. Takže místo zesílení zvuku fungují spíše jako velmi neotřelá rouška před ústy. Za skoro milion zakoupil ÚMČ Brno-Líšeň techniku,

kteřá té původní nesahá ani po paty. Nové reprobedničky na celé čáře prohrály souboj se sálem o rozloze přibližně 120 m². Během jednání mnozí zastupitelé začali podléhat panice, že je stihne stejný osud jako Bedřicha Smetanu. Přestože se během jednání dařilo udržet takřka hrobové ticho, za což patří dík nejen kolegům zastupitelům, ale i zúčastněné veřejnosti, dobře rozumět bylo pouze slovům pronášeným bez mikrofону.

Marně přemýšlím nad synonymem pro slovo plýtvání, ale vážně mě nic jiného v souvislosti s výše popsáním »*zdařilým*« nákupem nenapadá. Zlí jazykové již tuto akci nazvali ryzím amatérismem vedení ÚMČ Brno-Líšeň. Co myslíte, mají pravdu?

Kateřina HORÁKOVÁ
zastupitelka MČ Brno-Líšeň

NA PRAHU VOLEBNÍHO A JUBILEJNÍHO ROKU

V roce 2010 se konečně uskuteční volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. O přízeň voličů se budou ucházet kandidáti ODS, ČSSD, KSČM, KDU-ČSL, Strany zelených (nedávno zformované na sjezdu buldozerem Martina Bursíka značky Ondřej Liška), TOP 09 (nedávno oficiálně ustavené z přeběhlíků od lidovců pod komandem zkušeného pána lesů, vod a strání) a mnoha dalších stran a hnutí. Zažijeme předvolební kampaň plnou vzájemných útoků mezi ODS a ČSSD, TOP 09 proti všem a především pak všech kandidujících proti KSČM. Na podzim nás čekají volby do Zastupitelstva města Brna, do zastupitelstev městských částí a na jihu a jihovýchodě Brna volby do Senátu Parlamentu ČR. Výroční členské schůze ZO a MO KSČM již kandidáty navrhly.

V roce 2010 uplyne 65 let od ukončení druhé světové války v Evropě i v Asii, od konání konference vedoucích představitelů SSSR, USA a Velké Británie v Jaltě na Krymu a v Postupimi, od osvobození naší vlasti od nacistické okupace, od založení Organizace spojených národů. Již tradičně uctíme památku sovětských, rumunských i našich občanů, kteří položili své životy při osvobození našeho kraje. Vzpomeneme i na naše občany, jejichž život skončil na frontách druhé světové války, v domácím odboji, v koncentračním táboře, při náletu, při průchodu fronty.

V roce 2010 vzpomeneme též 110. výročí první manifestace pracujících 1. máje 1890. Není zdaleka minulostí. I dnes jde o zajištění základních potřeb života člověka ve společnosti, v níž jsou statistice nezaměstnaných a dalších lidí žijících na hranicích chudoby. Jde opět o právo na práci a na spravedlivou odměnu za ni. Jde o to, aby důsledky probíhající krize nedopadaly na bedra těch, kteří ji nezavinili.

V březnu 2010 si připomeneme 20 let existence KSČM, která je soustavně vytlačována na okraj naší politické scény, označována za nedemokratickou a nereformovanou politickou stranu hodnou opovržení. Hovoří tak zejména ti, kteří mají k demokracii hodně daleko a kromě svých názorů jiný neuznávají.

Karel JANIŠ

Rok 2010 bude důležitý

Ing. Pavel BŘEZA,
předseda Klubu KSČM zastupitelů města Brna

Vstupujeme do roku 2010, ve kterém proběhnou volby do Parlamentu, do Senátu i volby tzv. komunální. V předchozích volbách můžeme v městě Brně konstatovat, že veřejnost se již nechytá falešných hesel pravicových stran a začíná si plně uvědomovat, že život obyčejného občana se nemůže orientovat podle osob jako např. Jaromír Jágr. I ve vyslovené pravicovém městě Brně je v současné době vedení pod taktovkou sociálně demokratickou a v Jihomoravském kraji jsou sociální demokraté určující silou. Srovnávám-li obě tyto „vlády“, musím konstatovat v Jihomoravském kraji větší snahu pro širší konsensus. Vždyť rozpočet Jihomoravského kraje na rok 2010 byl pečlivě projednáván a do poslední chvíle byly respektovány připomínky i opozičních klubů a proto prošel plným počtem přítomných zastupitelů. Naproti tomu brněnská koalice má zřejmě starosti sama se sebou – na mnohých strategických tématech je to zřejmé – a porozumění a podporu opozice příliš zjevně nehledá. Projevuje se to v celé řadě rozhodování, o rozpočtu města Brna 2010, o cenové mapě města Brna a dalších dokumentů nevyjímaje.

Jsme si plně vědomi toho, že v posledních volbách nás neoslabuje vlastní pozice při vyjednávání, protože naši zástupci se těší respektu nejen v politických, ale i v úřednických kruzích. Také trvalá komunikace s občany a podpora jejich potřeb a zájmů při jednání je všeobecně známa. Přestože se nám nesnižuje počet hlasů, ztrácíme však počty mandátů. Mnohá témata přivedla k urnám řadu voličů, kteří dosud volby nepovažovali za osobně důležité. Pro zastánce levicové politiky je ovšem významná celková síla KSČM, která je garantem levicovosti politiky i ČSSD. Přes veškeré útoky antikomunistů a jejich podpory ve sdělovacích prostředcích jsme tím nejzásadnějším a nezastupitelným zastáncem širokých vrstev občanů. Mějme to na paměti v průběhu volební kampaně i samotných voleb.

Mnoho zdraví, osobní pohody, přesvědčivou a silnou vůli pro obhajobu potřeb a zájmů občanů a celé společnosti!

DISKUSNÍ ČTVRTKY

V minulých letech byly připomínky k monotematicnosti diskusních čtvrtků; stávalo se, že třikrát po sobě byla zařazena např. situace v zemích usilujících o socialismus (Čína, Kuba, Venezuela) a vnitropolitická problematika nebyla na pořadu, což ovšem způsobily možnosti zajištění referentů, někdy i ko-

lize jejich návštěv s jinými povinnostmi. To už je za námi; v poslední době témata diskusních čtvrtků se střídají a úroveň nabývá na zajímavosti. Potvrdí to pravidelní návštěvníci.

V listopadu, po zajímavé diskusi v říjnu o antikomunismu, se dostalo na církevní politiku; účastníci se dověděli, jak řeší státy západní Evropy svůj vztah k církvím a jaké jsou představy komunistických funkcionářů i našich teoretiků v Centru teoreticko-strategických studií strany. Ti, kteří přišli, hodnotili úroveň akce konané 19. 11. jako vynikající.

Rozhodně i diskusní čtvrtek 17. prosince stál za větší návštěvou; z Prahy přijel s. Dolejš a hovořil o ekonomické situaci z pohledu místopředsedy rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny. Informace doplnil i s. Lubomír Vacek o nejnovější údaje z výzkumu veřejného mínění, pokud jde o volební prognózy; sdělil i něco, co v novinách nenajdeme.

Lednový diskusní čtvrtek (21. 1. v 16,30 hod.) bude věnován zahraničněpolitickým problémům, patrně hlavně postupu prezidenta Obamy nejen vůči Afghánistánu; účast přislíbil s. Václav Jumr. Doporučujeme účast, pozvěte další zájemce; diskusní čtvrtky mohou navštěvovat i nestraníci.

Vladimír ŠAUR

Jejich charakteristiku a postoje katolické církve k nim předkládá papež „*církevním představitelům, věřícím i všem lidem dobré vůle*“ v encyklice **CARITAS IN VERITATE – Lásky v pravdě z 29. června 2009.** „*Integrální lidský rozvoj v lásce a v pravdě*“ posuzuje v několika kapitolách, například Bratrství, ekonomický rozvoj a občanská společnost, Rozvoj národů, práva a povinnosti, životní prostředí, Spolupráce lidské rodiny, Rozvoj národů a technika.

Papež se odvolává na encykliku **Populorum progesio – O pokroku národů z roku 1967**, v níž papež Pavel VI. považuje život v Kristu za prvního a hlavního činitele rozvoje a stanovil úkol jít touto cestou celým srdcem a celým rozumem. Papež chce na tuto encykliku navázat a aktualizovat ji pro nynější dobu. V kapitole Poselství encykliky Populorum progesio papež uvádí okolnosti vzniku této encykliky: bylo to na 2. vatikánském koncilu a v době, kdy sociální otázka nabyla světových rozměrů.

V kapitole Lidský rozvoj v naší době papež Benedikt XVI. pokládá otázku, nakolik očekávání papeže Pavla VI. byla naplněna modelem rozvoje, který předpokládal osvobození národů od hladu, bídy, endemických onemocnění a negramotnosti. Obavy církve týkající se schopnosti člověka založeného výlučně techniky byly opodstatněné. ZISK JE UŽITEČNÝ, slouží-li jako prostředek vedoucí k cíli, jenž mu dává smysl, ať už jde o způsob, jakým bylo zisku dosaženo, tak o jeho využití. STANE-LI SE ZISK JEDINÝM CÍLEM, je-li ho dosahováno nepatřičnými prostředky a bez zřetele k společnému dobru jako svému poslednímu cíli, HROZÍ NEBEZPEČÍ, ŽE BOHATSTVÍ ZMIZÍ a ZRODÍ SE CHUDOBA (*papežovu argumentaci podtrhuji!*)... rozvoj byl a nadále zůstává pozitivním činitelem... ale tento ekonomický rozvoj zatěžovaly a stále zatěžují DEFORMACE A DRAMATICKÉ PROBLÉMY, zvláště navíc současnou krizí (*zvýraznil papež!*)... Tato krize nás s naléhavostí staví před rozhodnutí, týkající se stále více samotného údělu člověka... Rozličné aspekty krize, její řešení, stejně jako možný nový budoucí rozvoj, jsou stále více vzájemně propojeny a podmíněny a vyžadují nové úsilí o komplexní porozumění a NOVOU HUMANISTICKOU SYNTÉZU... Krize nám dává za povinnost znovu si rozvrhnout naši cestu, přijmout nová pra-

vidla, nalézt nové formy angažovanosti, stavět na dobrých zkušenostech a zavrhnout zkušenosti špatné. Tak se krize stane PŘÍLEŽITOSTÍ K ROZLIŠOVÁNÍ A NOVÉMU PROMYŠLENÍ BUDOUCNOSTI. V tomto duchu je třeba čelit obtížím nynějšího času (*dvakrát zvýraznil papež!*).

Papež konstatuje, že rámec rozvoje je dnes mnohohvrstevný a má více center.. SVĚTOVÉ BOHATSTVÍ V ABSOLUTNÍCH ČÍSLECH ROSTE, ALE NEROVNOSTI SE ZVĚTŠUJÍ... v bohatých zemích padají do chudoby nové společenské vrstvy a vznikají tu nové formy chudoby... na jednání ekonomických a politických subjektů v bohatých zemích je patrná korupce a nezákonnost... mezi těmi, kdo nerespektují lidská práva pracujících, nacházíme velké nadnárodní společnosti i místní podniky... ROZVÍJET SE POUZE PO EKONOMICKÉ A TECHNICKÉ STRÁNCE NESTAČÍ, rozvoj musí být opravdový a integrální.. jen zčásti došlo k novému plánu rozvoje, jak žádal v roce 1991 papež Jan Pavel II. po rozpadnutí antagonistických bloků... Trh, který se stal globálním vedl k hledání oblastí, kam je možno přemístit výrobu s nižšími náklady, s cílem snížit cenu různých druhů zboží, zvýšit kupní sílu a tak urychlit míru rozvoje, založenou na zvýšené spotřebě uvnitř svého domácího trhu. Na trhu se rozvinuly nové formy soutěžení mezi státy, jejichž účelem je za pomoci různých nástrojů, jako například nízkými daněmi nebo deregulací pracovního trhu, přilákat zahraniční podniky k založení výrobních center. Tyto procesy vedly K OMEZENÍ SYSTÉMU SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ za cenu větších výhod na globálním trhu, což má za následek vážné ohrožení práv pracujících, základních lidských práv i solidarity uskutečňované tradičními formami sociálního státu... Rozpočtová politika jednotlivých států může snižováním sociálních výdajů, jež často prosazují mezinárodní finanční instituce, ponechat občany tvář v tvář starým i novým nebezpečím bezmocné... ODBOROVÉ ORGANIZACE zakoušejí velké potíže při plnění svého úkolu zastupovat zájmy pracujících, zčásti i proto, že vlády kvůli ekonomické výhodnosti nezřídka omezují svobodu či vyjednávací schopnosti odborů (*v textu encykliky podtrhl papež. Až překvapivě přesně popsal situaci u nás za Topolánkovy vlády a její velké škrtky v sociální oblasti!!*).

NAŠE ŠKOLSTVÍ PO LISTOPADU 1989

Bohumil BLÍŽKOVSKÝ

Ocitlo se brzy na tapetě. Odborné návrhy na jeho racionalizaci, demokraticizaci a humanizaci byly předloženy a obecně podpořeny počátkem roku 1990. Vycházely z nejlepších našich i světových zkušeností, předjímalý i náročnější 21. století. Neznalci a „elitáři“ prosadili po druhém dělení Československa pravý opak – obnovu ultrakonzervativního dualismu z let Bachova absolutismu po roce 1848, který přístup k vyšší a hodnotnější vzdělanosti podstatně ztěžuje.

Zatímco vyspělejší státy se v 21. století orientují na všeobecné klíčové umění „dobře se učit“, my jsme se vrátili o sto let zpátky. Země Komenského vinou tohoto zpátečnictví a strategického omylu rapidně propadla na poslední místo EU i OECD v počtu nejdůležitěj-

ších maturantů (s úplným středním všeobecným vzděláním). Ve vyspělých zemích je jich až 80 % i více, u nás jich bylo 10 let po Listopadu, po obnově příliš výlučného gymnázia, pouze 15 % a r. 2010 jich má být jen 30 %. Význam všeobecného solidního vzdělání je přitom existenční, jde o hlavní zdroj dobré občanské orientace, jde o nezbytnou prevenci proti mediálnímu manipulacím i účinnou obranu proti funkční negramotnosti přibývajících příliš úzkých specializací. Nejkratší cesta k maturitě se tím zároveň prodloužila na 13 roků, což přispívá k utváření dalších bariér pro vzdělání nežádoucím prosazováním školního.

Našli se též extrémní pseudohumanisté, kteří tvrdili, že výchova do školy nepatří. Výsledky jsou otřesné. Téměř

polovina mladších žáků „*kýžených*“ dílen lidskosti více méně trpí násilnostmi šikany; zvládnání nekázně je hlavní profesní zátěží učitelů.

Korunu všemu nasadili ultraliberálové, kteří školy zbavují i nezbytných minimálních výchovných cílů a norem (tzv. pedagogických standardů). V situaci, kdy náročnost reálného života nebývávala roste, v mnoha našich školách paradoxně klesá. Za 20 let nemáme celostátně závazně vymezené ani běžné základní maturitní požadavky. Takový nepořádek nemá v naší historii obdoby (sotva i jinde). V zemi, vybavené odbornými pedagogickými ústavy se navíc o nápravu starají hlavně privátní firmy, což vše zbytečně prodražuje. Pouhá obnova maturit má stát půl miliardy Kč!

(Pokračování na straně 2)

KATOLICKÉ NOVINY 1948 - 1989

Publikaci takto nazvanou vydal v roce 2009 Katolický týdeník s. r. o. v Praze. Jde o výběr článků, které v uvedené době na stránkách Katolických novin vyšly. Specifickým způsobem odrážejí dění v katolické církvi u nás i ve Vatikánu na podkladě situace v naší společnosti i ve světě.

Publikace ve formě čítanky je rozdělena do několika kapitol. Každé předchází obsáhlý úvodní komentář, v němž Jan Paulas a Jaroslav Šebek uvádějí čtenáře do daného období. Následuje jako čítanka ve škole s ukázkami dobových textů. Co ukázky textů připomínají?

V kapitole **Smutná procházka po době zakladatelské 1949-1959** poděkování Klementa Gottwalda výboru právě vzniklé Katolické akci, zákon o hospodářském zabezpečení církvi státem, událost v Čihošti, úmrtí papeže Pia XII. a volba nového papeže Jana XXIII. v roce 1958.

V kapitole **Uvolňování mezi mantinely 1960-1967** jednání 2. vatikánského koncilu v letech 1962-1965, úmrtí papeže Jana XXIII. v roce 1963 a volba papeže Pavla VI., encyklika *Pacem in terris*.

V kapitole **Hvězdná hodina 1968-1969** vznik organizace Dílo koncilové obnovy v čele s biskupem Františkem Tomáškem, působení a úmrtí kardinála Josefa Berana v roce 1969.

V kapitole **Skončila doba setby 1970-1978** články Františka Tomáška (od roku 1970 arcibiskup, od roku 1977 kardinál), vznik organizace *Pacem in terris*, úmrtí papeže Pavla VI. a Jana Pavla I. v roce 1978 a volba papeže Jana Pav-

la II. – povzbuzení činnosti katolické církve.

V kapitole **Když se čas zastavil 1979-1989** atentát na papeže Jana Pavla II. 19. května 1981, výňatek z projevu státního tajemníka Vatikánu kardinála Casaroliho na Velehradě 7. července 1985 u příležitosti 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje, matka Tereza z Kalkaty, provolání kardinála Tomáška 21. listopadu 1989 Všem lidu Československa.

Po listopadu 1989 došlo k přejmenování Katolických novin na Katolický týdeník. Jeho dnešní šéfredaktor Antonín Randa uvádí, že zůstali původní čtenáři i částečně okruh autorů. A proto na závěr je zařazeno malé ohlédnutí za dvacetiletý lety Katolického týdeníku – na po-

drobnější zachycení a hodnocení této novodobé historie je brzy. Čtenář má možnost seznámit se se vzpomínkou Milana Badala, šéfredaktora Katolického týdeníku v letech 1996-2002.

Napadá mě, zda by neměla být připravena a vydána podobná čítanka Haló novin s uvedením textů, které již upadají v zapomnutí – vždyť vychází již 19. ročník. Připomenout by bylo možno i Haló noviny, které vycházely od října 1933 do 20. října 1938, kdy byl zastaven veškerý komunistický tisk. Autory článků byli Julius Fučík, Jan Krejčí, František Křížek, Kurt Konrad – oběti nacistické okupace, dále Gustav Bareš, Josef Rybák a další. Podaří se tento záměr uskutečnit?

Karel JANIŠ

Napsali nebo řekli

O UDÁLOSTECH PŘED DVACETI LETY

Prezident Václav KLAUS (1941) přispěl knihou KDE ZAČÍNÁ ZÍTŘEK. V části Předvěrejšek odpovídá na otázku Co bylo opuštěno – prý komunismus (*ale ten u nás přece nebyl!*). V části Včerejšek obhazuje přechod k vládě Trhu bez přívlastků. Šlo prý o dvojí pojetí tehdejšího vývoje – koncepce Václava Havla a lidí kolem něho, používá pojem „*havlismus*“ = třetí cesta a liberalismus, který zvítězil. V části Dnešek píše o našem politickém a ekonomickém systému (*nelíbí se mu poměrný volební systém a dosud ne vše bylo zprivatizováno*). Velmi často cituje stati a úvahy, které vyšly k danému tématu v minulosti.

V části Zítřek píše o tom, kudy to asi

půjde dál. Z několika dnešních varovných signálů vyslovuje obavy o další osudy národního státu, parlamentní demokracie, tržní ekonomiky, o svobodu člověka atd.

Místopředseda Senátu Parlamentu ČR Petr PITHART (1941) vydal knihu DEVĚTAOSMDESÁTÝ, v níž jeden z disidentů se pokusil o charakteristiku vývoje na konci 60. let a dvou následujících desetiletí, které svým způsobem předurčily podobu Listopadu 1989. Nešlo prý o revoluci, ale o předání moci vyjednané s režimem, který jen udržoval fasádu. Píše o svém působení v disentu i v Občanském fóru, o úloze Václava Havla, Alexandra Dubčeka, Mariána Čalfy a dalších aktérů událostí. Objasňuje též dnes oblíbené téma Proč nebyla zakázána existence KSČ – jak dnes litují někteří dodateční velcí antikomunisté.

Dušan Spáčil a Karel Sýs s dalšími autory vydali knihu VIDĚNO DESETI, v níž události mocenského zvratu v roce 1989 posuzují jednak Jan Fojtík, Miloš Jakeš, Oskar Krejčí, Miroslavové Štěpán a Vacek, jednak Pavel Bratinka, Jiří Diensbier, Ladislav Kantor, Michael Kocáb a Valtr Komárek. Jde o zajímavou konfrontaci stanovisek osobností z obou stran „*barikády*“.

Vyšla též kniha VYHRABÁVAČKY, deníkové zápisky a rozhovory z let 1988 a 1989 především s Václavem Havlem. Jde o věci, které byly nalezeny v pozůstalosti tehdejší redaktorky Svobodného slova **Ireny Gerové.**

Uvedené knihy přispívají k hlubšímu pochopení událostí před 20 lety.

Karel JANIŠ

NAŠE ŠKOLSTVÍ PO LISTOPADU 1989

(Dokončení ze strany 4)

Rámcové vzdělávací programy základních škol se za 2 roky nezmožily ani na vymezení základního učiva, připomínají spíše „*prázdné rámečky*“, které si každá škola vyplňuje více méně sama. Rekordní množství studijních oborů na jednotlivých vysokých školách si podobně vymezuje dokonce státní závěrečné zkoušky. Nedostatečná praktická způsobilost většiny absolventů učitelství tak čeká na nápravu druhé desetiletí. Ani to ministerstvu školství nevdává? Hrubou chybou polistopadového školství byl též nedostatečný praktický odborný výcvik většiny učňů, který ohrožuje i mnohé základní profese. Náprava se slibuje teprve letos, až když „*teče do bot*“.

Školství má na štěstí velkou setrvač-

nost, dobrých učitelů i škol je stále dost. Dočkají se účinnější podpory včas? Nejde jen o značné zaostávání jejich příjmů. I to nejdůležitější, prozíravý výběr základních směrnatných výchovně vzdělávacích hodnot pro 21. století, zůstává u nás nejvíce. Školství, odpovídající náročnému i nejistému 21. století proto stále postrádáme. UČIT VŠECHNY VŠEMU podstatnému celoživotně jsme se dosud od Jana Amose Komenického řádně nenaučili!

Bolestný vývoj našeho školství v posledním dvacetiletí je i výmluvnou sondou do širší polistopadové reality. Jsem dalek toho, abych historický význam Listopadu zpochybňoval. To činí následné, sebezáhubné nepořádky. K jejich kritice a překonávání je proto nejvyšší čas.

Vzpomínky delegáta na

MIMOŘÁDNÝ SJEZD KSČ 1989

Konal se ve dnech 20. a 21. prosince 1989 ve víru převratných událostí po 17. listopadu 1989. VČS ZO KSČ požadovaly svolání mimořádného sjezdu KSČ. Zasedání ÚV KSČ 26. listopadu 1989 dalo reorganizovanému PÚV KSČ plnou moc svolat tento sjezd v lednu 1990. Rychlý spád událostí urychlil i vývoj ve straně a již ve dnech 9. a 10. prosince 1989 proběhla jednání okresních konferencí KSČ a většinou požadovala konat mimořádný sjezd dokonce roku 1989.

Krajské konference se již nekonaly a delegáty sjezdu se stali ti, kteří byli zvoleni na okresních konferencích. Oficiální stanovisko KSČM k zhodnocení událostí po 26. 11. 1989 mi není známo – bylo oficiálně zhodnoceno? Proto mé ohlednutí jako delegáta sjezdu vychází z mých vlastních názorů, stanovisek i pocitů, ale i ze závěrů přijatých sjezdem.

Sjezd byl mimořádný programem jednání, vlastním průběhem, jeho atmosférou i mnohem skromnějšími podmínkami, v nichž probíhal na rozdíl od předcházejícího řádného sjezdu: ubytování delegátů bylo v kolejích stranických škol, vlastní jednání sjezdu ve Sjezdovém paláci (nyní kongresové centrum) proběhlo bez okázalých proklamací a pompéznosti i oficialit, vyznačovalo se bojovností, střetáváním protichůdných názorů, kritickým přístupem delegátů k minulosti; projevil se i vliv událostí probíhajících ve společnosti.

Sjezdu se zúčastnilo 1524 delegátů s hlasem rozhodujícím, 29 delegátů s hlasem poradním, 169 hostů a 49 přítomných zastupovalo „Demokratické fórum komunistů“ (DFK). K vlastnímu průběhu sjezdu uvádím několik poznámek a údajů k výsledkům sjezdu. Sjezd zahájil generální tajemník ÚV KSČ Karel Urbánek, který zdůraznil novou generální linii KSČ vytvořením nového ÚV KSČ a přijetím Akčního programu. Jednání sjezdu řídil z počátku tajemník ÚV KSČ Ondřej Šaling. Zprávu ÚV KSČ o činnosti strany přednesl Karel Urbánek. Zpráva ÚKRK nebyla přijata. Největší diskuse se týkala dokumentů, které delegáti sjezdu obdrželi předem: návrhy Akčního programu, Prozatímního organizačního řádu do XVIII. sjezdu a Akčního postupu. Na základě připomínek a doplňků byly tyto dokumenty v závěru sjezdu schváleny.

V diskusi k uvedeným dokumentům, v různých výzvách, provoláních, v návrzích na usnesení se projevil tři základní názorové proudy. Jeden z nich zastával dosavadní metody a formy práce se změnami spíše „kosmetickými“. Druhý proud požadoval radikální změny počínaje kritikou minulých chyb a deformací až po konkrétní osobní odpovědnost včetně kádrových změn, šlo v podstatě o celkovou obrodu a reformu KSČ. V tomto proudu se projevil vliv delegátů z teoretických pracovišť, z ústavů marxismu-leninismu, ze školství a kultury. Třetím proudem bylo DFK jako samostatná platforma až do řádného XVIII. sjezdu KSČ.

Mimořádný sjezd důslednou obrodu a reformu strany spatřoval v odmítnutí „stalinského modelu“ ve straně a společnosti jako cizího, zřekl se vedoucí úlohy KSČ ve společnosti, zrušil v organizační struktuře KSČ krajské výbory a platnost dokumentu „Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti“, schválil rehabilitaci neprávem vyloučených a vyškrtnutých členů KSČ po roce 1968, omluvil se neprávem odsouzeným a diskriminovaným občanům, vyslovil se pro rovnoprávnost všech občanů ve vztahu ke státu a jeho zákonům. O Lidových milicích sjezd vyslovil názor, že splnily svou historickou úlohu, neodpovídají současným podmínkám a mohou být zrušeny. Sjezd požadoval vypracování nové ústavy země, široké uplatnění přímé demokracie prostřed-

nictvím referenda a plebiscitu na celorepublikové i místní úrovni k rozhodujícím otázkám, socialistický tržní mechanismus regulovaný státem v souladu s potřebami obyvatelstva, odchod všech cizích vojsk z území všech států a rozpuštění Varšavské smlouvy a NATO.

Jednání druhého dne bylo ve znamení zvýšeného ostří kritiky od mikrofonů instalovaných na různých místech v sále. Než mohl být projednán a schválen návrh na prodloužení jednání sjezdu,

oznámil řídící sjezdu, že „u obsluhujícího personálu vzniklo Občanské fórum, které odmítá dál obsluhovat delegáty sjezdu a proto se prodloužené jednání sjezdu nebude konat!“

Jednání sjezdu bylo velmi náročné, docházelo k emocím, kdy delegáti museli spoléhat na své vědomí, svědomí a rozum. Mezi delegáty z regionů převládal názor, že sjezd probíhal pod taktovkou pražských delegátů a tón udávali zástupci DFK. Tato nerovnoměrnost se projevila i při volbách členů ÚV KSČ mezi republikami i jednotlivými kraji. Volební komise, jejímž předsedou byl Peter Weiss z Ústavu marxismu-leninismu ÚV KSS, musela permanentně řešit

vzniklou situaci tak, aby návrh kandidátky odpovídal rozložení a počtům členů. Podařilo se připravit kandidátku o 138 navržených. Pro volby bylo vydáno 1515 volebních lístků, odvolilo 1503 a platných bylo 1497. V tajných volbách bylo zvoleno všech 138 navržených kandidátů. Předsedou KSČ byl zvolen Ladislav Adamec, prvním tajemníkem Vasil Mohorita, předsedou ÚKRK Karel Urbánek. Ustavující zasedání ÚV KSČ bylo svoláno na 6. ledna 1990, kdy proběhla volba Výkonného výboru ÚV KSČM.

Od mimořádného sjezdu strany v prosinci 1989 uplynulo 20 let. Po rozdělení republiky se v referendu členská základna vyslovila pro název KSČM. Přes nelehký vývoj je KSČM po celých 20 let parlamentní stranou, za což patří díky všem jejím členům a sympatizantům.

František ULBRICH

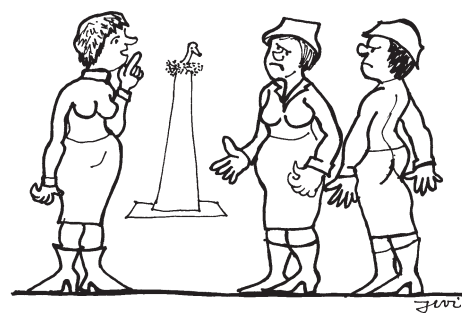
VZDÁT SE MARXISMU?

Někteří senátoři z pravicových stran přišli s „objevem“, že komunistickou stranu patří zakázat prý pro název „komunistická“ a pro skutečnost, že se příslušníci této strany hlásí k marxismu (ne jen k marx-leninismu, ale Marxovu učení vůbec). Na takové výmysly naše strana samozřejmě přistoupit nemůže.

Ve světě v současné době existuje kolem stovky stran s názvem „komunistická“ a další desítky jiných stran, které sice z různých konkrétně-historických důvodů v názvu slovo „komunistická“ nemají, k marxismu se však hlásí. Představme si však, že by někdo chtěl nařídít matematikům, aby se přestali hlásit k Pythagorově větě nebo celé Eukleidově geometrii. Nebo by žádal po fyzicích, aby se přestali hlásit ke Keplerovým zákonům či Einsteinově teorii relativity. Anebo by po chemicích chtěl, aby zahrli Mendělejevovu periodickou soustavu prvků. Po biologích by mohl jen blázen žádat, aby odmítli Darwinovu vývojovou teorii či Mendelovy zákony dědičnosti. Po informaticích by se dalo chtít odvržení Wienerovy kybernetiky. Lingvistům by někdo mohl namítnout, aby odmítli učení Viléma Mathesiuse o aktuálním členění větném.

(Dokončení na straně 7)

TEN STAROSTA BOHUNIC NENÍ ŽÁDNEJ MALEJ IDIOT! ČAP V TRNÍ NA KOMÍNU, TO JE POMNÍK BOLŠEVIKOVÉMU VYMÍRÁNÍ ČECHŮ – (O SE PŘESTALY ŠTAVĚT HRADNĚ BYTÍ, DOSTUPNÉ VŠEM MLADÝM RODINÁM, TAK SE NERODÍ DĚTI A NÁROD VYMÍRÁ!)

Už v roce 1895 a 1898 nesouhlasili

BEDŘICH ENGELS a T. G. MASARYK S NÁZORY MINISTRA KOCÁBA

Komunisté se stále hlásí k Marxovi a Engelsovi, kteří v Manifestu komunistické strany vycházeli z násilného převzetí moci. Je proto třeba předat Nejvyššímu správnímu soudu návrh senátorů na zákaz KSČM.

Tak se několikrát vyjádřil ministr **Michael Kocáb** v televizi i v denním tisku. V televizní besedě mu předseda ÚV KSČM **Vojtěch Filip** řekl, že program KSČM nevychází z uvedeného Manifestu komunistické strany. Naopak mu pan ministr doporučil, aby se KSČM sama na uvedený soud obrátila se žádostí posoudit její další existenci.

Jestliže ministr Kocáb cituje z díla Marxe a Engelse z roku 1948, měl si přečíst i jiná jejich díla. Nejen předmluvy k vydáním Manifestu KS v různých jazycích, ale Marxův spis **Třídní boje ve Francii 1848-1850**. A především pak předmluvu, kterou napsal Bedřich Engels k novému vydání Marxova spisu z roku 1895 téměř půlstoletí od vydání Manifestu KS.

Engels zdůrazňuje, že dějiny převrátily podmínky, za nichž proletariát musí bojovat. Způsob boje z roku 1848 dnes ve všech bodech zastaral... dnes jedna velká mezinárodní armáda socialistů... musí pomalu postupovat za tvrdého, houževnatého boje od pozice k pozici, pak to dokazuje jednou jak nemožné bylo roku 1848 dosáhnout sociálního přetváření pouhým přepadením... Po přesunu těžiště evropského dělnického hnutí z Francie do Německa... němečtí dělníci využili všeobecného hlasovacího práva... ukázali soudruhům ve všech zemích... jak použít toto právo... jak přijít do styku s lidovými masami tam, kde jsou nám ještě vzdáleny, jak donutit všechny strany, aby... hájily své názory a jednání před veškerým lidem... našim zástupcům v říšském sněmu to otevřelo tribunu, odkud mohou mluvit ke svým protivníkům v parlamentě i k masám venku... buržoazie a vláda se začaly mnohem více obávat zákonných akcí dělnické strany, úspěchů voleb, než úspěchů povstání... A nové čtvrti velkoměst, vybudované roku 1848, s dlouhými, přímými, širokými ulicemi, jsou jako stvořené pro účinnost nových děl a pušek. Revolucionář by musel být pomatený, kdyby si sám vyhlédl nové dělnické čtvrti v Berlíně k barikádovému boji... Doby náhlého

přepadávání, doby revolucí, prováděných malými uvědomělými menšinami v čele nevědomých mas, již minuly. Kde jde o úplné přetvoření společenských organizací, tam musí být masy zúčastněny, musí samy chápat, o čem jde, zač jdou obětovat život. Tomu nás naučily dějiny posledních 50 let. Aby masy pochopily, co dělat, k tomu je třeba dlouhé, vytrvalé práce, kterou nyní provádíme s úspěchem, který dohání nepřítel k zoufalství... Ironie světových dějin staví vše na hlavu. Nám „revolucionářům“ a „převratníkům“ jdou daleko lépe k duhu zákonné prostředky než nezákonné nebo převrat. Strany pořádku, jak si říkají, hynou zákonným stavem, jež samy vytvořily... nezbude jim nic jiného, než aby samy prolomily tuto legalitu... prozatím dělají nové zákony proti převratu... sociálně demokratickému převratu, jemuž právě svědčí, dodržují-li zákony, by mohly čelit jen převratem ve smyslu pořádku, který je nemožný bez porušení zákonů...

Potud Bedřich Engels v předmluvě k Marxovu spisu ze 6. března 1895. Viz 20. svazek Velké knihovny marxismu-leninismu, Svoboda, Praha v roce 1950 nebo Marx Engels Vybrané spisy 5, Svoboda Praha 1978, s. 433-476 nebo Marx K.-Engels B. Spisy sv. 22, Praha 1967, s. 566-585.

Pan ministr zřejmě uvedenou předmluvu Bedřicha Engelse nečetl. Mohl se s ní seznámit v dvoudílné publikaci T. G. Masaryka, která vyšla pod názvem Sociální otázka v prosinci 1898. Socialismus a zejména marxismus považoval T. G. Masaryk za pokus o celou soustavu nejen národohospodářskou, ale i filozofickou. Jejím rozboru věnoval téměř 900 stran textu kritického a odmítavého. Engelsevu předmluvu k Marxovu spisu z roku 1895 považuje za politickou závět v tom smyslu, že revoluce se prohlašuje za nemožnou a nepotřebnou - obsáhle z ní cituje (viz TGM Sociální otázka II. 272-279, vydalo nakladatelství Čin v Praze roku 1948).

V diskusi s ministrem Kocábem - a nejen s ním - by „politická závět“ měla být využívána. **NÁVRAT KE KLASIKŮM NEUŠKODÍ!**

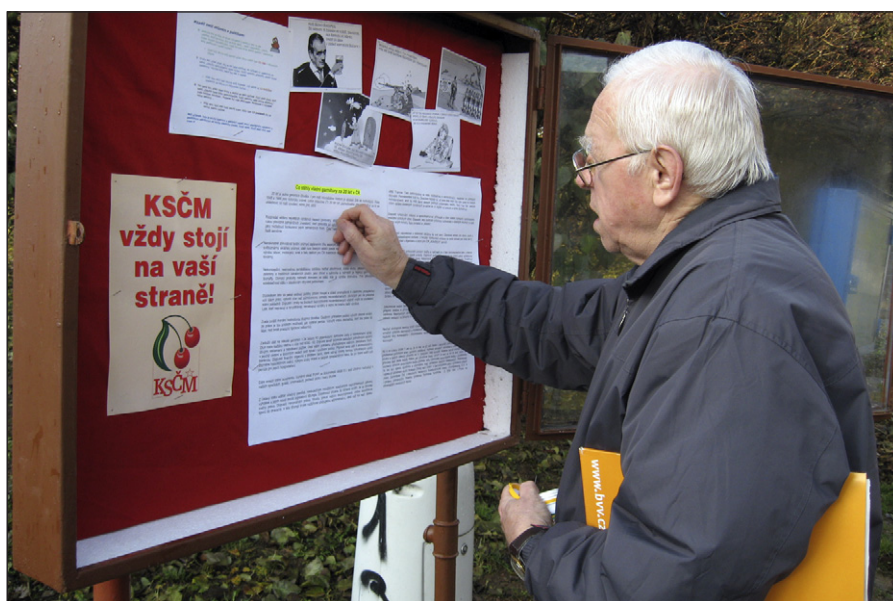
Karel JANIŠ

Atd. Kdo by chtěl něco takového, bojoval by s větrnými mlýny a právem by mu každý řekl: proč ještě nechcete po církvi, aby se vzdala Bible? Vždyť žádáte na prostý nesmysl!

Marxismus je věda, nikoli něco, co si Marx vycucal z prstů. Kdo studoval Marxův Kapitál, ví, že toto dílo obsahuje popis objektivních zákonitostí, které jeho autor studoval a zjišťoval po celý život. Protože žil před konstituováním imperialistického stadia vývoje, nemohl reagovat na změny, které byly následkem pronikavé koncentrace kapitálu; to rozvinul až Lenin. Je tedy marx-leninismus vědou a Marx uznáván jako největší učenec druhé tisíciletí našeho letopočtu. Jen ti, kteří si nevidí na špičku nosu, to mohou popírat. Rozumný člověk může jen říci: oni senátoři nevědí, co činí.

Psi štěkají, karavana jde dál...

Vladimír ŠAUR

Názorná agitace má stále svoje nezastupitelné místo v ovlivňování myšlení a názorů lidí na současně dění ve společnosti. Musí být ale operativní a bezprostředně reagovat na události. V ZO 0502 v Brně-Bystrci se s pečlivostí sobě vlastní stará hned o dvě skříňky soudruh Lada Krejčí.

Text a foto Lubomír Mlejnek

• **PREZIDENT VÁCLAV KLAUS HODNOTIL 90. LÉTA** – Na konferenci věnované bankovním reformám, odmítl rezolutně termín bankovní socialismus jako vhodnou charakteristiku pro období 90. let... je to jen politická nálepka, a ne výrok o naší realitě. Špatné úvěry byly částečně dědictvím komunismu (*který ale u nás, pane prezidento, nebyl!!*), částečně dílem nákladné transformační operace. Banky dělaly chyby asi tak velké jako v nedávné době banky americké. Nikdo nikdy nikoho nenutil poskytovat úvěry... ČR měla jako jediná z transformačních ekonomik nízkou inflaci a ta nebyla použita na sanaci bankovního sektoru na úkor úspor obyvatelstva (*takže asi nedobytné úvěry uhradil svatý Petr!!*). Klaus odmítl častý argument odpůrců transformačních kroků, že by bylo možno nejdříve vybudovat odpovídající právní prostředí a poté začít dělat změny. V mimořádně zranitelné chvíli transformace musí bankovní sektor dýchat s ekonomikou, nebylo možné mít nejprve zákony a instituce a pak nechat fungovat trh. K diskusi nad tím, co bylo dříve, zda slepice nebo vejce, řekl prezident, že na slepici i vejcích pracovali současně, že jedno mohlo být dříve než druhé, je fatální omyl (*ekonomové tehdy doslova prchali před právníky, rozhodující byla rychlost privatizace – Tomáš Ježek dnes tvrdí, že právníká obec z disentu nebyla tak dobře připravena jako ekonomická – pod rouškou Prognostického ústavu – dodávám!*).

• **I VÁCLAV HAVEL HODNOTIL HLAVNĚ SÁM SEBE** – V Mladé frontě Dnes 14. listopadu 2009 uvedl, že bezvýznamný vojín, který nesměl být povýšen ani na svobodníka, je vrchním velitelem, někdo, komu nebylo dopřáno regulérně studovat na vysoké škole (*na rozdíl od jeho mladšího bratra!*) bude jmenovat rektory, že pěšák jedné z armád Varšavské smlouvy bude oznamovat, že tento pakt zrušil sám sebe, že někdo, kdo ještě několik minut před vyhlášením kandidatury na prezidentskou funkci něco takového považoval za nesmysl a odmítal to, bude nakonec prezidentem skoro třináct let, a to navíc posledním jednoho státu a prvním druhého? Není prý to záhadou (*nejméně rok o tom v zahraničí mnozí hovořili jako o hotové věci*). Stali jsme se prý standardní demokratickou a kapitalistickou zemí, což je zajisté dobré a prospěch z toho má celá společnost, nebo aspoň její drtivá většina (*to je opováž-*

livé tvrzení v době, kdy dopadů hospodářské krize se obává více než 80 % obyvatel a více než polovina se jich obává velice)... stali jsme se však jenom a pouze tím, čím jiní jsou už dávno. Navzdory všem varováním a očekáváním jsme se nevyhnuli leccčemu, čemu se „staré“ demokracie vyhnout nemohly... A tak se naše země postupně mění v jednu gigantickou a nevhlednou aglomeraci plnou skladišť, parkovacích ploch a super-hyper multifunkčních paláců konzumu rozcapených pyšně na kilometrech čtverečních naší vlasti (*zapomněl, že vládne Jeho Veličenstvo Trh, který nepřeje Havlovým hospůdkám a obchůdkům, jak o nich snil*)... zbývá prý už jenom to, aby všechna divadla a kina byla sestěhována do jednoho gigantického megakomplexu vyzývajícího k tomu, aby se tam člověk oběsil na multiprovazu

STŘÍPKY JUBILEJNÍ

(*většina kin už stejně neexistuje!*)... velice ho těší, že ho 20 let nazývají „pravdoláskařem“, znamená-li to, že patří mezi bláhovce, kteří si myslí, že světem lze pohnout k lepšímu (*zatím spíš vítězí lež a nenávisť šířená všemi možnými způsoby, což je dáno tím, že až na prvním místě jsou peníze!*).

• **DVACETILETÁ HEREČKA TEREZA VOŘÍŠKOVÁ SE DIVILA** – V Magazínu Práva z 21. 11. 2009 se díky filmu Zemský ráj to na pohled zajímala o období komunismu a byla hodně překvapená, myslela si, že všichni budou říkat, že to bylo hrozné, měla představu, že všechno bylo strašné, že nic nebylo k dostání, ale spousta lidí k tomu má úplně jiný postoj, což ji přijde dost divné – setkala se třeba s názorem, že tady bylo bezpečno nebo jiné absurdní věci, hlavní co ji s tou dobou pojí, je asi nesvoboda... skoro v každé scéně filmu cítila úzkost, dopadla na ni ponurost doby a taková věčná pochybnost (*jde o příklad působení médií i prostřední, v němž se pohybuje, omlouvá ji její mládí, měla by si promluvit s nezaměstnaným, bezdomovcem, s někým, kdo tak tak vyjde s platem, mzdou či důchodem*).

• **SLEDOVALA VYSÍLÁNÍ ZPRÁV Z ROKU 1989 A VZPOMÍNALA** – Dcera spisovatele Pavla Kohouta Tereza Boučková (1957) v Salonu Práva z 26. listopadu 2009 uvedla, že při zprávách prožívala bezmocný vztek

a zhnusení, nesnášela jejich hlasatele, kolik arogance, zloby a nenávisti šířili a jak se do toho pokládal (*jakoby mluvil o těch z Událostí a komentářů na ČT 2 od 22,30 hodin; jsou daleko vynalézavější v hledání nepřítele naší společnosti, všude vidí agenty StB, KGB, Moskvy*)... na hlasatelích bylo vidět, že jsou chytří a vědí, kariéristi, co se nikdy nesmočí, jen se vždycky budou mít dobře (*ty dnešní těžko překonat v hlásání jediné správného pohledu na dění*)... je zhnusena z marasmu naší současné politiky, ale je prý to jen kal bezedné hlubiny (*v tom je naivní*).

• **VZPOMÍNALY I DALŠÍ ZNÁMÉ OSOBNOSTI** – V Magazínu Práva ze 14. listopadu 2009 publicista Zdeněk Mahler uvedl, že jsme se dostali pracně Z KLECE, kde se nám nelíbilo, a vstoupili jsme rovnou DO DŽUNGLE. Dilema, zda být v kleci nebo v džungli, se tu řeší stále (*lépe to nemohl vystihnout a charakterizovat – v džungli silnější požívá slabšího*). Režisér Zdeněk Troška (1953) ocenil to mnoho krásné a užitečné, co se za 20 let udělalo... ale čím dál víc lidí žije v diktátu mamonu, takže jsou daleko víc nesvobodní, aniž si to uvědomují... mizí pokora, skromnost, úcta jednoho k druhému a vítězí bezohlednost, arogance a závist (*takže právo a láska nemají šanci*).

• **PÁD JEN JEDNÉ ZDI JE MÁLO. JSOU DALŠÍ** – To je titulék článku v Mladé frontě Dnes 10. listopadu 2009, který napsal Michail Gorbačov (1931). Před 20 lety světoví lídři prokázali odhodlání, postavili se čelem k opozici a zeď padla... bylo třeba „VYHODIT JISTIC“, pro skok ke svobodě v SSSR a ve východní Evropě se tímto jističem staly PERESTROJKA A GLASNOST – ty otevřely cestu k demokratické revoluci, jež zachránila dějiny (*a urhla národy SSSR a východní Evropy do náruče kapitalismu; vzácné přiznání Gorbačova podtrhuji*)... obdobný průlom je nutný i ke změně klimatu... při pohledu na zející propast mezi bohatými a chudými a nezodpovědnost, která zapříčinila celosvětovou finanční krizi a na slabou a roztříštěnou reakci na změnu klimatu dnes cítím hořkost. Příležitost vybudovat bezpečnější, spravedlivější a jednodušší svět jsme z velké části promrhali (*bohužel ani po tolika letech si nepřizná, že v podmínkách kapitalismu uskutečnit tyto vize je nereálné!!*).

KJ

Střední Evropa je malá útulná zahrádka, odkud nikam není daleko. Stačí porovnat vzdálenosti velkých měst sousedících zemí. Ne tak je tomu v Americe. Francouzi, kteří si nemohou stěžovat na malé rozměry své země přiznávají, jako jejich přední antropolog Claud Lévi Strauss, „po přistání v Brazílii nejvíc překvapí vzdálenosti“. Před tyto rozměry byl postaven i předek Indiánů, když se vydal ze Sibíře přes Beringovu úžinu na Aljašku a pak na jih obou kontinentů, kam dospěl přibližně před 10 000 lety. Ve vědě tak trvá spor, zda se staré civilizace rozvíjely samostatně na několika místech nebo se vzájemně ovlivňovaly. Čtenář zná zastánce vzájemných styků Thora Heyerdahla. Dle názoru oficiální vědy však nedokázal nic, než za použití dobových jednoduchých dopravních prostředků překonat velké vzdálenosti. Skutečné styky to nedokazuje. Jestliže mají pravdu zastánci samostatně se vyvíjejících center, pak je jihoamerický kontinent ideální laboratoří vývoje lidské kultury, jež dosáhla obdivuhodných výsledků. Bez ohledu na obrovské vzdálenosti a izolovanost vypestovali jeho obyvatelé z divoké kukuřice s velikostí klasu kolem 10 centimetrů dnešní rostlinu a totéž se dá říci o bramboru, rajčeti a dalších plodech, jež staří pěstitele dali Evropě. Díky bramboru tak odvrátili např. evropské hladomory. Zanechali však za sebou i stavby omračujících rozměrů. Teď jsme u kardinální otázky luštitelů starých kultur. Jak obrovské práce jako zavlažování a stavby organizovali? Tuto otázku si lze klást od starého Egypta po všech kontinentech, kde člověk zanechal udivující stopy. Platí axiom – kdo vysvětlí vznik egyptské kultury, vysvětlí vznik civilizace a znásobeně to platí pro izolovaný americký kontinent. Jediné vysvětlení je fungující společenská organizace a motivace. Názory o otročké práci na pyramidách neobstojí. Dle dobových svědectví dělníci rozděláni do pracovních družstev, nazvaných jmény egyptských bohů, považovali za čest se práce účastnit. Jak říká dobový citát „nadšeně pracovali přejedeni chlebem a opilí pivem“. Pokud to čtenáři něco připomíná z nedávné minulosti, nemýlí se. V tomto případě jde však o minulost, kterou nejlépe vystihuje arabské přísloví. „Všichni se bojí času, ale čas se bojí pyramid.“ Jihoameričtí souputníci

Egyptanů se v Peru museli vyrovnávat s nedostatkem zemědělské půdy a zavlažováním terasovitých políček na strmých stěnách, v Bolívii se zasolenou půdou, již donutili dát úrodu brambor čtyřikrát do roka a mohli bychom ve výčtu pokračovat. Jak byla společnost organizovaná, aby mohla podávat takové výkony? I to je v Peru známo. Muž a žena se mohli spolu brát až byli považováni za dospělé a uživili děti, alkohol mohl muž konzumovat až po své padesátce, kdy už neměl potomky atd. atd. Jednalo se tedy o přísně organizovanou společnost, která své podivuhodné výkony dosahovala kolektivní prací, což byla prestižní povinnost. Pak jsme u další kardinální otázky. Proč obrovské, dokonale organizované indiánské říše vyvrátila hrstka conquistadorů (česky dobytých)? Přes náskok válečné techniky jich bylo příliš málo. V 70. letech 20. století se objevil názor, kdy obdivovatelé indiánských kultur v nich viděli předchůdce socialismu a kritici levice vysvětlovali jejich rychlý zánik právě pasivitou přísně organizovaného obyvatelstva. Skutečnost byla patrně mnohem složitější a otázka zůstává stále částečně nezodpovězena.

Tak jako se „čas bojí pyramid“, tak stejně přežívá dědictví starých amerických kultur, jež sahají tisíce let před náš letopočet. Do 28. února 2010 je možné vidět jejich zlato na Špilberku. Pro chamtivé conquistatory bylo zlato zdrojem bohatství a směny. Pro indiánské výrobce nesmírně dokonalých šperků to byl posvátný kov – oběť bohům a náčelníkovi, který s nimi komunikoval. Stejně tak obětovali nejjemnější oděvy z bavlny, pro pracnost jejich výroby podobně náročné jako u zlata a stříbra.

Výstava na Špilberku se jmenuje **Prokletí zlata – 1000 let zlata inků** s podtitulem *Nejkrásnější a dosud jen výjimečně vystavované exponáty z Muzea zlata v peruánské Limě*. Cesta výstavy po Evropě se srovnává s putováním korunovačních klenotů. Nelze než souhlasit. Česká královská koruna není jen váha zlata a součet drahokamů, je to posvátný symbol českého státu. Údajně kdo nepovoláný si ji nasadil na hlavu, zahynul. Naposled to měl udělat říšský protektor Reinhard Heydrich. Pod tímto zorným úhlem je nutné se dívat na indiánské zlato na Špilberku a nepromarnit životní šanci ho uvidět. /V/

V jídelně a kuchyni bývalé menzy v Listových kolejích na Kounicově byl v prosinci otevřen nový archiv VUT. Jednalo se tak o důstojnou tečku za celoročními oslavami 110 výročí založení školy. Nový archiv za 52 mil. Kč vznikl pro nevyhovující podmínky bývalého archivu na Antonínské, kde letní teploty vysoce překračovaly parametry povolené pro tato zařízení. Z bývalé menzy zůstalo zachováno schodiště, strojná a dva mrazící boxy určené pro zachranu dokumentů poškozených povodněmi. Veřejnosti bude sloužit badatelská o pěti místech a malá výstavní síň určená pro výstavy připomínající výročí a významné události z historie školy.

V současné době je to výstava k výročí uplynulých 150 let od narození profesora a rektora české techniky, projek-

tanta vodních staveb (např. dunajsko-vltavsko-labského průplavu) Antonína Smrčka. Jde o mimořádnou osobnost, poslance moravského zemského sněmu

Z menzy archiv

(1906), říšského poslance (1912), účastníka mírových jednání v Paříži (1919) jako československého zástupce v Mezinárodní dunajské komisi (1919-1938). V době, kdy se stavitelé opírali o výpočty, jež vše neřešily a úlohu hrál i odhad, vybudoval (1914-1916) na brněnské české technice laboratoř vodních staveb. V těžkém období 1. světové války ji dotoval z vlastní kapsy a vytvořil tak jedno z nejmodernějších pracovišť.

Výstava probíhá ve spolupráci s Technickým muzeem jež vlastní Smrčkovu pozůstalost. Vlastní i další konvoluty osobností působících na české technice, jako profesora Lista, jehož jméno nesou koleje, kde se nalézá archiv VUT. Je škoda, že nejsou v archivu VUT kam by měly náležet. Vysvětlení může být pozdní vznik archivu VUT až v roce 1992.

Návštěvníky však nalezne v archivu VUT i atraktivitu ze současnosti. Může si ověřit kuloárové neověřené informace o studijních výsledcích expremiéra Mirka Topolánka, jež se nižší kvalitou měly lišit od studijních výsledků jeho ženy Pavly. V depozitářích archivu VUT o kapacitě cca 6 000 běžných metrů může najít diplomovou práci Mirka Topolánka a jeho manželky Pavly, obě v oddělení Fakulty strojní VUT. /V/

RUSKÉ MALÍŘKY VYSTAVUJÍ V KRÁLOVĚ POLI

V Malé královopolské galerii v Husitské ul. č. 1 bude v sobotu 23. ledna v 17 hodin zahájena výstava obrazů ruských výtvarnic Olgy Plchové a Světlany Šumberákové, členek Ruského kulturně osvětového sdružení na Moravě. Potrvá do 15. února.

Olga Plchová se narodila 11. března 1952 v Leningradu (dnes opět Sankt Petěrburg), odkud se její rodina ještě téhož roku odstěhovala do západosibiřského Kemerova. Absolvovala studium výtvarného oboru na Saratovské umělecké škole, završené obhájením diplomové práce „Organizace výstavy, věnované blokadě Leningradu“. Po ukončení studií pracovala jako návrhářka hraček a suvenýrů, později byla výtvarnicí činoherního divadla. V roce 1981 se stala jejím novým domovem Brno, kde našla uplatnění jako reklamní návrhářka a prošla i dalšími povoláními, více i méně vzdálenými tomu, k čemu měla potřebné odborné vzdělání. Je správcovou Klubu zastupitelů města Brna a zabývá se grafikou, malbou i kolážemi. Vystavovala v Brně i v Praze, její nejnovější obrazy dokládají zřejmý vývoj od tradičních výtvarných a výrazových prostředků k nové osobité technice. Tvůrčí vzplanutí Olgy Plchové pramení z vitality a píle umělkyně. Je stimulem proměnlivosti formové, kompoziční i koloristické. V kompozičním uspořádání má zásadní význam zvládnutý detail, ať už je to strom, keř či architektura. Umělkyně má úzký citový vztah k přírodě, květinám, trávám, motýlům a drobným říčním i mořským živočichům. Využití různých výtvarných technik, překračování hranic volného a užitého umění, překonávání materiálových a technologických omezení je pro ni stejně typické jako osobitý projev, pro který jsou v různých životních etapách příznačné rozdílné výtvarné prostředky. Nenapodobitelným gestem se nejen vyrovnává s vlastními prožitky, ale zároveň dává silou uměleckého výrazu prožít návštěvníkovi výstavy výtvarně parafrázované zážitky z přírodního dění a třeba i z hudby. Tento její charakteristický sklon

podnítil některé závažné realizace, jimiž dala najevo, že její svět ovdovělé matky dvou dcer není lhostejný, že rezonuje s jejími strastmi, bolestmi i nadějemi. Její moderně orientované výtvarné úsilí se nechce obejít bez experimentů, díky nimž objevuje nové a nové výrazové možnosti. Její ruka není vedena zřeteli pouze ryze estetickými a už vůbec ne deklarativními, ale spíše citovou exaltací. Díla tohoto názorového okruhu připadají jako imaginární seizmografický záznam niterních hnutí, náhlých otřesů či sotva znatelných vibrací. Lze z nich cítit ozvěny našeho neklidného času, Je to tedy lidská výpověď, o níž jde umělkyni především. Nespokojuje se se smyslovými zdroji vnímání. Jde jí o nahlížení pod povrch věcí, dobírat se k otázkám podstaty, neulpívat na vnější kráse jevu, ale o nalezení vnitřní zakoničnosti. Prosté a nejprostší tak prostřednictvím obrazu zjevuje netušenou a většinou očmi skrytou vznešenost a eleganci nebo něžnost a bizarnost.

Světlana Šumberáková je rovněž ruské národnosti, i když se 5. září 1968 narodila v kazachstánském hlavním městě Alma-Ata (v r. 1993 přejmenovaném na Almaty, od r. 1997 je hlavním městem Astana), kde také vystudovala fakultu výtvarného umění na Abajevově kazašské státní pedagogické univerzitě. Od roku 1992 žije v České republice, v současné době v Hlubočkách u Olomouce, kam se odstěhovala na sklonku roku 2008. Předtím 11 let kreslila v počítači geodetické mapy podle leteckých snímků v jedné brněnské firmě. Má ráda přírodu a proto se věnuje především krajinomalbě. Příroda ji poskytuje příležitost k nacházení nových odstínů barev, tvarů a nálad v každém z ročních období. Je jí blízký impresionismus. Za své stěžejní výtvarné nástroje pokládá malířskou špachtli a olej. „Proto na mých plátnech občas uvidíte hrubší strukturu barvy“, svěruje se umělkyně, která se úspěšně věnuje rovněž batice. Hodně jejích krajinomaleb pochází z Brna a jeho okolí, z Kuřimska a Tišnovska.

Bohumil HLAVÁČEK

AXMANOVO SOCHAŘSKÉ DÍLO PATŘÍ DO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Před dvaceti roky – 30. ledna 1990 – zemřel po delší těžké nemoci ve věku 63 let sochař národní umělec prof. Miloš Axman, obětavý pedagog a skromný člověk, zcela oddaný své práci a rodině. Když se mu 30. dubna 1981 dostalo čestného titulu národního umělce, Rudé právo ho charakterizovalo jako pilného a nadaného tvůrce a člověka společensky exponovaného, v jehož osobě se tyto dvě linie harmonicky prolínají, navzájem ze sebe čerpají a obohacují se.

Pro litovelského rodáka, absolventa zlínské školy umění, se v roce 1952 stalo novým domovem Brno. Působil pedagogicky na katedře teorie architektury a výtvarné výchovy na Fakultě architektury Vysokého učení technického a ve své tvorbě zobrazoval své vyhraněné představy umělce – komunisty. Nesla výrazné rysy realistického výtvarného cítění. Vedle monumentů ryze pomníkového charakteru zahrnuje i díla komorní. Už v polovině čtyřicátých let zaujala Axmana tematika společensky angažovaná, vyja-

drující odpor proti válce, bezpráví a násilí. Z dalšího období umělcovy tvorby pocházejí pomníky a bysty osobností kulturního života i dělnického hnutí. Byl bystrým a pohotovým kreslířem s vyostřeným citem pro objemové hodnoty skutečnosti. Jeho kreslířskému talentu nebyla cizí ani fantazijní poloha výtvarného vyjádření ani lyricko-poetická představa.

Po listopadu 1989 byla řada Axmanových děl z veřejných prostranství odstraněna. Desítky soch v trvalém architektonickém začlenění však dodnes stojí na svém místě a dají i příštím generacím příležitost k posouzení opodstatněnosti poct, jichž se umělci dostalo za jeho života. Řadí se k nim například pískovcový pomník hrdinům odboje v Prlově, opukový pomník Josefa Dobrovského v Rajhradě, bronzové pomníky Jana Opletala v Litovli a Boženy Němcové v Boskovicích, pomníky osvobození v Bystřici nad Pernštejnem a Bučovicích, pomník Rudé armády a druhého odboje v Pohořeli-

cích, pomníky Textilačka na Starém Brně a Pohádka v Černých Polích, ústřední plastika památníku ostravské operace Bratrství v boji v Hrabyni, pomník Pasekáři na Ploštině nebo šestimetrový pískovcový památník budovatelům dálnice ve Velkém Meziříčí.

Miloš Axman byl od roku 1973 rovněž profesorem a vedoucím sochařské školy a v letech 1976 – 1985 rektorem na Akademii výtvarných umění v Praze. K jeho nejvýznamnějším veřejným aktivitám patřily vedle funkcí ve stranických orgánech funkce poslance Federálního shromáždění a předsedy kulturního výboru Sněmovny lidu a člena předsednictva Svazu čs. výtvarných umělců.

Bohumil HLAVÁČEK

NAVZDORY LOGICE

*Bohužel i defekt
může přinést efekt.
Je to divné. Komu?
Kdo se vyzná. Tomu.*

Alois REICH

Pozn. Z DEFEKTU poslance Marka Bendy s rigorózní prací vznikne po jejím doplnění EFEKT pro právní vědy! KJ

DETEKTIVKA NA VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY

Téma podvečera Výboru národní kultury, který se konal 30. listopadu, nevypadalo podle textu pozvánky moc atraktivně. Byla ohlášena

beseda s literárním vědcem Milanem Blahynkou, takže lidé, kteří neholdují teorii, spíše nepřišli, návštěva byla slabší. O to víc si ale užili ti, kteří tuto akci nevynechali. Milan Blahynka se rozhovořil o pátrání, týkajícím se předčasného úmrtí Konstantina Biebla. Byla do sebevraždy, nemoc nebo nešťastná náhoda? Byl Biebl uštvan, déledobě nemocen, nebo podlehl momentální depresi z deziluze? Milan Blahynka se tímto spisovatelem déledobě zabývá a zkoumal archivní doklady z poslední doby jeho tvorby. Věděl o možnosti, že některé dopisy připisované Bieblovi byly považovány za podvrhy. Okomentoval, co věděl on i jiní badatelé a sdělil názor, že nešlo o cizí násilí; básník podlehl depresi, která na něho delší dobu působila.

Ještě zajímavější byla prosincová předvánoční besídka. Vystoupili na ní posluchači JAMU, kteří zazpívali i některé

méně známé koledy. V režii prof. Jarmily Krátké a za klavírního doprovodu D. Klementové jsme slyšeli pěkný pořad, zakončený posezením nad vánočním pečivem a cukrovím. Tentokrát to byla výjimečně středa, 9. prosince.

V lednu změnil VNK působiště, termín však zůstane pravidelný. Lákavá se zdá nabídka knihkupectví Dobrovský na rohu Joštovy a České ulice, kde v poschodí koná své akce Buran teat; je tam větší kapacita sálu a prostředí se zdá být příjemné. Protože však 25. ledna, poslední pondělí v měsíci, kdy se pravidelně akce VNK konají, večer vystupuje v tomto sále divadlo, začne akce VNK již v 16 hodin. Na programu je beseda s panem Vladimírem Kolárem, synem spisovatelky Jaromíry Kolárové, na téma „*Co už máma nenapsala*“, při příležitosti spisovatelčiných nedožitéch devadesátin. Přijďte, bude to zajímavé! Vstup přes knihkupectví, po schodech nebo výtahem do nejvyššího jeho poschodí.

Vladimír ŠAUR

Vyšly Hošťálkovy Vzpomínky na Brno

»Vzpomínky na Brno« je název osobně laděného vyprávění Antonína Hošťálka o lidech známých i méně známých a o době, která se nepodobala žádné předchozí ani dobám následujícím. Vydal ji nyní Moravskoslezský kruh jako svou desátou publikaci. K dostání je v Ženiškově knihkupectví.

Trma vrma před Nadrchalem, Mořplavec Sonánek, Skácelovy nejčernější obavy, Tomečkova sklenička, Přístav jménem Venágl, Tatínek měl dělnictví – to jsou názvy některých z 11 vzpomínek novináře, který v mládí vyměnil sportovní šat za kostým básníka. Je též autorem knížek »Výprodej« a »Husovická romance – Mystici«.

Hošťálek obdivoval básníka Jana Skácela »jak si zachoval křepkou a navzdory všem útrapám života tolerantní mysl«. Připomíná, že »zemřel na úsvitu nové éry, pár dnů před 17. listopadem 1989«

a pokračuje: »*Jakpak by se mu nová doba líbila? Předpokládám, že moc ne. Co by asi říkal on, roduvěrný moravský Slovák, na to, že z hlediska vládnoucí neoliberální ideologie jsme jen teritoriem obydleným lidmi, kteří se dělí na ty, jak napsal Jan Keller, co nakupují v Kauflandu, a na ty od Meinla a od Lidla?*«

Smutné je čtení Hošťálkových vzpomínek na spisovatele Jaromíra Tomečka, který se dostal v polistopadové době do nesnází – novodobí jakobíni mu nemohli zapomenout titul národního umělce a přestaly mu vycházet reedice jeho knih.

Příznivci dramatika, spisovatele, herce a výtvarníka Arnošta Goldflama rovněž neprijdou zkrátka. Hošťálek ho ve vzpomínce »*Pardon, živlové*« představuje jako předního člena bohémy s okouzující a inspirující nenuceností a nelíčeností.

Neříká vám nic Venágl? Dějiny kráčekly i přes kavárny a vinárny. Hošťálek proto nemohl nezapomenout vinný restaurant Venuši. Navštěvovali ji všichni. Až za nového režimu ji restituenti proměnili v nezajímavé kadeřnictví.

Bohumil HLAVÁČEK

Vznikne muzejní centrum

Jihomoravský kraj bude podporovat rekonstrukci Místodržitelského paláce a vznik nového muzejního centra. Rada schválila smlouvu o spolupráci s Moravskou galerií v Brně. Na jejím základě bude kraj poskytovat galerii součinnost, odbornou pomoc při realizaci projektu »*Centra nových strategií muzejní prezentace*« - CENS.

Projekt CENS se má věnovat především metodické činnosti v oblasti nových strategií představování vizuální a výtvarné kultury ve spojení s muzejnictvím.

Nové centrum vznikne v Místodržitelském paláci, kde Moravská galerie sídlí. Celkové náklady na vybudování centra by měly dosáhnout 450 milionů korun, které budou hrazeny z prostředků Evropské unie a Ministerstva kultury. V jedné z nejvýznamnějších barokních památek v centru Brna, tak vznikne národní metodické centrum, vzorová expozice umění a experimentální výstavní prostory. Jedním ze základních východisek celého projektu je záměr otevřít palác veřejnosti a udělat z něj živé společenské a kulturní centrum v historickém jádru města Brna.

did

VYŠLA PATNÁCTÁ ROČENKA MĚSTSKÉHO DIVADLA

Městské divadlo Brno 2008-2009 je název dvousvětřánkové ročenky, která se dostala do rukou čtenářů před Vánoce. Je to už patnáctá ročenka, dokumentující činnost tohoto divadla. Připomíná všechny ty výjimečné umělecké události, které se na obou scénách Městského divadla odehrály, co fascinovalo diváky natolik, že je opakovaně a rádi vyhledávají a navštěvují. Za sezónu jich přišlo 402 945.

Publicista a jeden ze šéfredaktorů internetového magazínu www.musical.cz

Ondřej Doubrava v ročence uvádí, že tato sezóna byla v dobrém slova smyslu klasická, leč je to zásluhou právě Městského divadla, že i při výběru známých titulů umělo přinést doslova jeden strhující zážitek za druhým. Po nesmírně ambiciózní sezóně si lze přát, aby i ta nynější, slibující další zajímavé premiéry, dopadla v bilančování neméně úspěšně.

Grafická úprava ročenky je dílem Jakuba Stejskala, autory fotografií jsou Jef a Tino Kratochvilovi.

Bohumil HLAVÁČEK

Klub společenských věd i v Brně

Před rokem spojením Klubu sociologů a Klubu psychologů, občanských sdružení se sídlem v Praze na Politických vězňů 9, ale otevřeným levicovým odborníkům nejen v KSČM, vznikl Klub společenských věd, který se snaží stát se celostátní levicovou organizací sdružující ty, již teoreticky působí v oblasti společenských věd publikačně i přednáškovou činností. I v Brně usilujeme

o zapojení do této organizace a vznikl k tomu přípravný výbor. Kdo se chce na práci podílet, kontaktujte s. Šaura, členu MěV; sdělí další informace. Sdělujeme, že s ustavující schůzí předběžně počítáme 19. února v Klubu zastupitelů na Mečové (horní vchod do Staré radnice, hned za vchodem vlevo); bližší informace uvedeme v únorovém čísle ECHA.

Vladimír ŠAUR

Jubilanti konce a začátku roku

- 3.12. Jaroslav FRANČ, 67 let, ZO 1401
12.12. Božena OTÁHALOVÁ, 81 let, ZO KSČM 1401
15.12. Marie KAPLANOVÁ, 81 let, ZO 1401
19.12. Věra PELIKÁNOVÁ, 84 let, ZO 1401
19.12. Anna SEDLÁČKOVÁ, 75 let, ZO KSČM 1401
23.12. Eva PAKOSTOVÁ, 72 let, ZO 1401
27.12. Miroslav HÁJEK, 84 let, ZO 1401
4. 1. Milada DOSKOČILOVÁ, 70 let, ZO KSČM 0305
5. 1. Jaroslav LADIRŠ, 70 let, ZO 0305
Vlastimil ZAPÁRKA, 85 let, ZO 0305
6. 1. Marie HANÁKOVÁ, 89 let, ZO 0305
6. 1. Květa MUSILOVÁ, 80 let, ZO 0428
7. 1. Olga ŽÁKOVÁ, 89 let, ZO KSČM 0305
15. 1. Jarmila NEVESELÁ, 80 let, ZO 3013
16. 1. Marie BULÍČKOVÁ, 90 let, ZO 1401
16. 1. Zdena PŘÍLESKÁ, 80 let, ZO 0428
19. 1. Anežka PROCHÁZKOVÁ, 86 let, ZO KSČM 1401
Jaroslava FRÝZKOVÁ, 75 let, ZO KSČM 2101
František VÍT, 75 let, ZO KSČM 0305
20. 1. prof. PhDr. Bohumil HNÍZDO, CSc., 80 let, člen výboru ZO KSČM 2101
26. 1. Marie JERÁBKOVÁ, 85 let, ZO 0305
28. 1. Milada ELIÁŠOVÁ, 89 let, ZO 1401
29. 1. Blanka BŘEZINOVÁ, 84 let, ZO KSČM 1401
František PIROCHTA, 80 let, ZO KSČM 1505
31. 1. Vlastimil NETREFA, 81 let, ZO 1401
Marie BASTLOVÁ, 85 let, ZO 2101
1. 2. Jaroslav VÍTEK, 85 let, ZO KSČM 1505

Všem jubilantům děkují za práci pro stranu a společnost ZO, MO, Mív a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo. Zároveň přejí zejména dobré zdraví a spoustu optimismu v letošním roce!

(did)

Historie čs. vojenského letectví

Ojedinelou výstavu, popisující historii československého vojenského letectví, zahrnující dokonale modely vojenských strojů a prostředků protivzdušné obrany i historické artefakty nabízí expozice umístěná ve Spáčilově ulici 15 v Brně-Černovicích. Výstava je doplněna o světově unikátní obří modely válečných lodí z období 2. světové války a také modelovou železnici.

Expozici připravili a provozují Svaz letců ČR, Midwayclub, Mido film Brno za spolupráce s Vojenským historickým ústavem Praha a Bratislava, Vojenským ústředním archivem Praha a slovenským leteckým svazem generála Dr. M. R. Štefánika.

Foto Tibor Dávid

Navštívit ji lze za lidové vstupné ve středu až pátek od 11 do 18 hodin, ve svátky, soboty a neděle od 10 do 18 hodin. Kromě prohlídky exponátů lze vzhlednout dokumentární záběry z bitev lodních a leteckých modelů a také zakoupit dokumentární dvd od Mido film Brno, např. pětidílnou sérii mapující historii čs. vojenského letectví od vzniku až po současnost. Tele-

fonicky na čísle 543 330 934, nebo na e-mailové adrese midway@midofilm.cz lze objednat i hromadné návštěvy i v jiné době a odborný výklad.

Výstavu doporučujeme nejen pro pamětníky, ale zejména pro zájemce a školní kolektivy, počínaje ZŠ.

Tibor DÁVID

Jak vyjde ECHO v 1. pololetí 2010:

	uzávěrka:	vyjde:
č. 1	28. 12. 2009	14. 01.
č. 2	25. 01.	12. 02.
č. 3	22. 02.	11. 03.
č. 4	29. 03.	15. 04.
č. 5	26. 04.	13. 05.
č. 6	07. 06.	24. 06.

Príspevky nechávejte na sekretariátě, nebo zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu MěV KSČM nebo tibor.david@volny.cz

Tibor DÁVID

POMOC POSTIŽENÝM

Ani ženám a mužům z Levicového klubu žen – Dobromysl Brno není lhostejný osud obyvatel, které potrápily letošní povodně. Proto uspořádali mezi sebou finanční sbírku.

Tyto peníze v částce 5 000 Kč byly na sklonku roku spolu s peněžní pomocí od jihomoravské krajské rady KSČM a několika obcí předány zástupkyněmi LKŽ Dobromysl Brno a jihomoravské krajské rady KSČM starostovi obce Milotice nad Bečvou. Věříme, že se dostanou těm nejpotřebnějším občanům této malé postižené obce.

Jana Urbánková

OPUSTILI NÁS

V prosinci 2009 nás navždy opustili soudruzi Karel NOVOTNÝ (80 let) ZO KSČM 2709,

Tomáš ŠNĚDAR (95 let), ZO KSČM 0305 a

Karel BUCHAL (88 let), čestný předseda ZO KSČM 1505.

Čest jejich práci!